

Metodika pro tvorbu výroční zprávy o stavu publikace otevřených dat (aktualizovaná metodika)

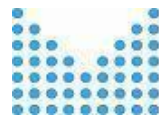
Vytvořeno v rámci projektu

Rozvoj datových politik v oblasti zlepšování kvality
a interoperability dat veřejné správy
CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0013983

Klíčová aktivita: 04 Návrhy a realizace opatření pro zvyšování povědomí
o otevřených datech

Indikátor: 8 05 00 Počet napsaných a zveřejněných analytických a strategických
dokumentů (vč. evaluačních)

Verze výstupu: 01

Obsah

Účel a cíl metodiky	2
Slovník pojmů a zkratk	2
Postup zpracování Výroční zprávy	4
3.1 Příprava podkladů pro vypracování zprávy	4
3.2 Aktualizace metodiky pro výpočet dopadů	5
3.3 Vypracování Výroční zprávy	5
3.4 Schválení Výroční zprávy	5
3.5 Zveřejnění Výroční zprávy	5
Doporučená struktura Výroční zprávy o stavu publikace otevřených dat v České republice	6

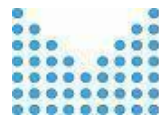
1. Účel a cíl metodiky

Účelem této metodiky je popsat postup pro vypracování „Výroční zprávy o stavu publikace otevřených dat v České republice“, která bude každoročně monitorovat stav otevřených dat v České republice a dále plnění navržené Datové politiky (v oblasti otevřených dat) jednotlivými orgány veřejné správy. Součástí metodiky je stanovení závazné struktury (obsahu) výroční zprávy a dále seznam zdrojů a podkladů nezbytných pro vypracování výroční zprávy.

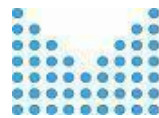
Metodika je součástí výstupů projektu „Rozvoj datových politik v oblasti zlepšování kvality a interoperability dat veřejné správy“ a je určena pro Odbor Hlavního architekta eGovernmentu, zejména pro Národního koordinátora otevřených dat ČR, zpracovatele každoroční Výroční zprávy o stavu otevřených dat v ČR.

2. Slovník pojmů a zkratk

Pojem/zkratka	Vysvětlení
Datová sada (DS)	Množina souvisejících dat, vztahující se k jednomu věcnému tématu.
DESI	The Digital Economy and Society Index - Index digitální ekonomiky a společnosti

Distribuce (datové sady)	<p>Datový zdroj v podobě elektronického souboru, který zpřístupňuje data datové sady nebo jejich část (tj. jednotlivé datové soubory ve zvolených formátech).</p> <p>Datová sada je tvořena jednou nebo více distribucemi, tj. datovými soubory nebo prostřednictvím definovaného programového rozhraní (API).</p>
Hackathon	<p>Akce, při níž programátoři, případně ve spolupráci s grafiky a webdesignéry, intenzivně pracují na zvoleném softwarovém projektu, analýze nebo vizualizaci dat instituce.</p>
KODI	<p>Projekt MV ČR z Operačního programu zaměstnanost (CZ.03.4.74/0.0/0.0/15_025/0013983) "Rozvoj datových politik v oblasti zlepšování kvality a interoperability dat veřejné správy" zajišťující komplexní pokrytí rozvoje agendy otevřených dat v České republice</p>
Koordinátor otevírání dat	<p>Pracovník nebo organizační jednotka, která odpovídá mj. za sběr podnětů, přípravu a předkládání návrhu datových sad pro zveřejnění a koordinaci celého procesu zveřejnění datové sady včetně katalogizace v NKOD.</p>
Metadata	<p>Data popisující souvislosti, obsah a strukturu zaznamenaných informací a jejich správu v průběhu času (zákon č. 106/1999 Sb.).</p>
Metadata datové sady	<p>Data popisující datovou sadu, zejména její věcný obsah, časové, územní a další souvislosti</p>
Metadata distribuce datové sady	<p>Data popisující distribuci datové sady, zejména její strukturu (formát), časové a další souvislosti</p>
Národní katalog otevřených dat (NKOD)	<p>Národní katalog otevřených dat je informační systém veřejné správy přístupný způsobem umožňujícím dálkový přístup sloužící k evidování informací zveřejňovaných jako otevřená data (viz zákon č. 106/1999 Sb.).</p>
Národní koordinátor otevřených dat	<p>Pozice působící při Odboru Hlavního architekta eGovernmentu zajišťující proces implementace konceptu otevřených dat do veřejné správy ČR.</p>
OD, Otevřená data	<p>Informace zveřejňované způsobem umožňujícím dálkový přístup v otevřeném a strojově čitelném formátu, jejichž způsob ani účel následného využití není omezen (zákon č. 106/1999 Sb.).</p>

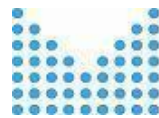
ODME	Open Data Maturity in Europe - hodnotící studie Evropské komise v oblasti otevřených dat v zemích Evropské unie (https://www.europeandataportal.eu/en/dashboard/2019)
OHA	Odbor Hlavního architekta eGovernmentu Ministerstva vnitra ČR
Publikační plán	Seznam datových sad plánovaných k publikaci v podobě otevřených dat, sestavovaný Koordinátorem otevírání dat. Stanovuje, jaké datové sady Poskytovatele dat budou publikovány, jaký bude harmonogram otevírání, a pro každou datovou sadu určuje podmínky užití datové sady.
Vedení MVČR	Kancelář náměstka ministra vnitra pro řízení sekce informačních technologií a projektového řízení
VS	Veřejná správa

3. Postup zpracování Výroční zprávy

3.1 Příprava podkladů pro vypracování zprávy

Národní koordinátor otevírání dat shromáždí nejpozději během března všechny nezbytné podklady pro vypracování „Výroční zprávy o stavu publikace otevřených dat v ČR“. Mezi podklady pro vypracování Výroční zprávy patří zejména:

- analytické podklady a statistiky z Národního katalogu otevřených dat, získané zejména z <https://data.gov.cz/datov%C3%A1-kvalita/>
- podklady a výsledky z jednotlivých evropských srovnávacích portálů a indexů, zejména Open Data Maturity in Europe - European Data Portal (EDMR) a The Digital Economy and Society Index (DESI),
- průběžně zpracovávané vlastní reporty a hlášení, relevantní tiskové zprávy MVČR/Úřadu vlády apod.,
- informace o stavu publikace jednotlivých institucí:
 - ve spolupráci s jednotlivými OVM (koordinátory otevírání dat jednotlivých OVM),
 - informační zdroje z OD komunit a dalších institucí (OSF, Otevřená města aj.),
 - sociální sítě (twitter open-data apod.)
- informace o využití otevřených dat a vznikajících službách spojených s otevřenými daty (např. výsledky hackathonů, analýza Katalogu služeb),
- analýza dopadů otevřených dat do prostředí ČR,
- legislativní zdroje z oblasti otevřených dat (zákony, vyhlášky, Nařízení vlády apod., legislativní plán prací),
- interní regulace a legislativa odboru OHA,
- počty schválených Žádostí Odboru Hlavního architekta eGovernmentu na nové nebo upravované IT systémy obsahující požadavek na publikaci a katalogizaci otevřených dat z těchto systémů
- řešerše z oblasti OD, výzkumné zprávy,

- informace o probíhajících nebo dokončených projektech souvisejících s otevřenými daty ČR financované z evropských nebo národních fondů (např. TAČR),
- informace o osvětě a vzdělávání v oblasti otevřených dat:
 - vzdělávací akce a konference pořádané OVM,
- náměty/plány dalšího rozvoje v oblasti otevřených dat pro další období.

3.2 Aktualizace metodiky pro výpočet dopadů

Národní koordinátor otevírání dat zváží potřebnost aktualizace dostupné metodiky pro výpočet dopadů otevřených dat do prostředí ČR. Případnou aktualizaci metodiky pro výpočet dopadů provede tak, aby výslednými úpravami nedošlo k narušení kontinuity výsledků v uplynulých obdobích a zároveň, aby metodika výpočtu reflektovala změny v metodice zpracování indexů z EU.

3.3 Vypracování Výroční zprávy

Národní koordinátor otevírání dat vypracuje na základě podkladů výroční zprávu dle závazné struktury (popsané v kapitole 5) a finální zprávu předloží ke schválení vedení MVČR nejpozději k 31. březnu.

Zároveň připraví související doporučení pro Úřad vlády.

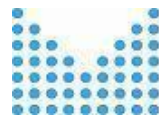
3.4 Schválení Výroční zprávy

Vedení MVČR posoudí předloženou Výroční zprávu a případné připomínky vrátí Národnímu koordinátorovi otevírání dat k dopracování.

Výslednou zprávu vedení MVČR schválí a následně pověří vedení MVČR Národního koordinátora otevírání dat, aby zajistil její zveřejnění.

3.5 Zveřejnění Výroční zprávy

Národní koordinátor otevřených dat zajistí zveřejnění Výroční zprávy na internetu (na portále data.gov.cz, případně i na dalších určených stránkách MVČR) a zároveň zajistí informování evropských institucí v rozsahu požadovaných informací a dále významné skutečnosti komunikuje s Úřadem vlády ČR.

4. Doporučená struktura Výroční zprávy o stavu publikace otevřených dat v České republice

OBSAH

Seznam pojmů a zkratk

Seznam pojmů a zkratk použitých ve Výroční zprávě.

1. Úvod a manažerské shrnutí

Shrnutí klíčových informací obsažených ve výroční zprávě v rozsahu využitelném pro propagaci výroční zprávy v různých médiích.

2. Legislativní rámec

2.1. Evropská unie

Přehled aktuální legislativy Evropské unie ovlivňující otevřená data, např. tzv. OD směrnice (směrnice EU č. 2019/1024, o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru).

2.2. Česká republika

Zhodnocení aktuálního stavu legislativy ČR v oblasti otevřených dat a stručný seznam legislativních a strategických dokumentů, ovlivňující nakládání s otevřenými daty v České republice, viz též podklady z <https://opendata.gov.cz/legislativa:start>

2.2.1. Právní úprava otevřených dat

Vyjmenování aktuálních legislativních dokumentů a předmět jejich úpravy ve vztahu k otevřeným datům.

2.2.2. Související legislativa

Shrnutí souvisejících legislativních předpisů, které mají významný vliv na publikaci a zpracování otevřených dat v ČR. Např.: Zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů - GDPR)

2.2.3. Vládní aktivity a strategické dokumenty ČR

Přehled aktuálních strategických dokumentů a jejich vztah k problematice otevřených dat ČR.

3. Pozice ČR v mezinárodním kontextu

Shrnutí postavení ČR v aktuálních mezinárodních srovnáních, meziroční porovnání.

3.1. Open Data Maturity in Europe - European Data Portal

3.2. The Digital Economy and Society Index (DESI)

4. Národní katalog otevřených dat

Přehled výsledků statistik (metrik) a zhodnocení vývoje NKOD (včetně srovnání s předchozími roky), zejména na základě údajů z <https://data.gov.cz/datov%C3%A1-kvalita/> a návrh rozvoje dalších metrik (např. analýza datasetů, které jsou uživateli vyhledávány).

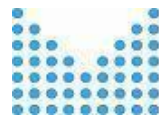
Tabulkové a grafické zobrazení kvantitativních a kvalitativních metrik na základě údajů z NKOD.

Aktuální výsledky jsou rovněž vizualizované na výše uvedených www stránkách.

4.1. Správná registrace otevřených dat a jejich dostupnost

4.1.1. Kvalita metadatových záznamů

4.1.2. Dostupnost distribucí datových sad, schémat, podmínek užití

a dokumentací

4.1.3. Způsob registrace datových sad do NKOD

4.2. Tematické zaměření publikovaných otevřených dat

4.3. Podněty na data k otevření

Analýza tzv. open data wishlistu, na základě údajů získaných pomocí formuláře

<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdUaVaCITmHdTGxsU5xPvdzlygOA7wHHaotPRPAbglCF3mpw/viewform>, případně podnětů došlých skrze emailovou adresu otevrenadata@mvcz.cz.

5. Studie dopadů otevřených dat v ČR

Dle Metodiky pro vypracování analýzy dopadu otevřených dat do prostředí ČR (vypracována v rámci výstupu C3V10 projektu KODI). Výroční zpráva může obsahovat kompletní studii dopadů jako přílohu nebo výběr z metrik viz následující kapitoly.

5.1. Otevřenost a transparentnost

5.2. Připravenost poskytovatelů na publikaci otevřených dat

5.3. Kvalita otevřených dat a interoperabilita

5.4. Využití otevřených dat

5.5. Zpětná vazba poskytovatelům dat

6. Stav otevírání dat ministerstev a dalších organizací

Shrnutí vývoje v počtu publikujících organizací a jejich připravenosti na publikaci otevřených dat. Meziroční porovnání.

6.1. Přehled stavu otevírání dat u ministerstev a dalších členů pracovní skupiny RVIS pro otevřená data

6.2. Přehled stavu otevírání dat u ostatních poskytovatelů otevřených dat

6.3. Pokrok v otevírání dat v roce 2020

7. Podpora aktivit v oblasti otevřených dat

Shrnutí aktuálního stavu a vývoje aktivit v oblasti otevřených dat, meziroční porovnání.

7.1. Personální zabezpečení a financování

Informace o probíhajících výzvách a možnostech financování aktivit v ČR podporované z evropských nebo národních fondů (např. TAČR), případně další aktivity v regionech.

7.2. Probíhající aktivity a projekty v oblasti otevřených dat

Informace o probíhajících nebo dokončených projektech souvisejících s Open daty v ČR nebo EU. Přehled schválených/realizovaných projektů, v ČR, případně v EU (pokud budou údaje k dispozici). Rešerše výzkumných aktivit (grantových příležitostí a probíhajících výzkumných projektů) a aktuálních publikací na téma OD.

7.2.1. Rozvoj datových politik v oblasti zlepšování kvality a interoperability dat veřejné správy (projekt KODI)

Informace o probíhajícím projektu.

7.2.2. Konference, hackathony, semináře a další akce souvisejících s otevřenými daty

Přehled významných akcí souvisejících s otevřenými daty.

8. Přílohy Výroční zprávy